

IX skyrius

A poskyris

III linksniuotės daiktavardžiai
Būtojo kartinio laiko veikiamieji dalyviai
Būdvardžiai su priesaga -iškas
Prielinksnis su

Tekstas

POLIKLÌNIKOJE

Jónas pradéjo skýtis akimis. Kai reikia skaityti smulkų râsta, susileja rai-des. Nutarës kreiptis į akių gydytoją, jis nuëjo į sâvo rajono polikliniku. Lau-kiamajame sedéjo këletas žmonių. Jie lâukë: vien pàs akių ligû gydytojâ, kitâ pàs ausû, dár kitâ – pàs vidaûs ligû specialistus.

Jónas, lâukdamas, kôl jî priimîs, émè sklaidytî brošiûrâle apie akių priežiû-râ. Jis pérskaité: „Akys – didelis žmogaûs tuftas. Sâugokite sâvo akis. Neskaitykite iñ nerasykite silpnojè šviesoje. Sviessà tûri kristi iš kairës puses. Netrinkite akių nešvariomis rankomis. Pláukite akis šaltu vândenu iñ muilù”.

Pagaliau jî pàkvietë į gydytojo kabinieta. Iéjusî į kabinieta Jóną gydytojas paklaušë:

- Kâs yrâ jûs akims? Kuô jûs skundžiatës?
- Åš pradéjau blogiaû matyti. Turbût skaitydamas pagadinaû akis.
- Gydytojas, patikrinës Jono akis, sâko:
 - Jûsų akys sveikos, bet joms reikalingi akiniai.
 - If gydytojas išrâše Jônui âkinius.

JUTIMO ÓRGANAI

Akimis mës matome dâktus. Akys yrâ regos òrganas. Ausimis mës gijdime garsius. Aûsys – klausòs, taip pat pusiausvyros òrganas.

Daiktû kvâpâ suûodžiame nôsimi. Nosis yrâ uoslés òrganas.

Skônijuñtame liežuviu. Liežuvis yrâ skônio òrganas.

Îs E. Órvidienës „Lietuvij kalbôs vadovëlio”

Gramatika

§70. Mokslinèse gramatikoje trečiosios linksniuotës daiktavardžiai papras-tai vadinami i kâmieno daiktavardžiais, nes jų kamiegalo balsis, dabar susile-jes su galûne, buvo i. Jis ryškus daugiskaitos naudininko liksnyje -ak-i-ms. Trečiosios linksniuotës galûnių struktûra labai panaši i kelviriosios linksniuo-tes, arba u kâmieno, daiktavardžių galûnes. Tik čia kraitallojasi t: ie: y: i: ll: -i: i.